

Som dømmende magt skal domstolene dømme på baggrund af vedtagne love, og det kan i den forbindelse også med udgangspunkt i magtens tredeling være værd at understrege, at domstolene også har kompetence til at tage stilling til, om vedtagne love er i overensstemmelse med grundloven, hvilket domstolene da også har gjort fra tid til anden. Det er en opfattelse, som vi er enige i.

Ud fra en demokratisk opfattelse er det selvindlysende, at Folketinget har sit mandat fra og vælges af folket, og ud fra vores parlamentariske tradition er det lige så indlysende, at regeringen har sit mandat fra Folketinget, hvilket jo bl.a. kommer til udtryk ved, at man ikke kan have en regering, der har et flertal imod sig i Folketinget.

På tilsvarende måde kan vi ikke sige, hvor domstolene skal have deres mandat fra, og hvem der skal udpege dommerne. Her er det ikke den samme selvindlysende ting og heller ikke den samme logik, som når det drejer sig om den lovgivende og den udøvende magt. Ligeegyldigt hvilken konstruktion der vælges, vil det ikke være så indlysende og logisk, som når det drejer sig om de to andre magtinstanser. Og det er altså ligeegyldigt, om vi vælger en model, hvor vi siger, at domstolene skal sortere under Justitsministeriet eller Statsministeriet eller Folketinget, som det har været nævnt i diskussionen om en eventuel ændring i forhold til det gældende; uanset hvilken model vi vælger, kan der anføres problemer i den forbindelse.

Derfor er det efter vores opfattelse meget fornuftigt, at man har et forslag om Domstolsstyrelsen og Dommerudnævnelsesrådet. Det svarer til nogle af de synspunkter, vi selv tidligere har givet udtryk for for at sikre den størst mulige uafhængighed og integritet hos domstolene. Og uanset at det ikke er helt ideelt, at domstolene fortsat hører under det samme ministerium, nemlig Justitsministeriet, som politi og anklagemyndighed, indebærer oprettelsen af Domstolsstyrelsen og Dommerudnævnelsesrådet efter vores opfattelse, at domstolene har mulighed for at fremtræde med tilstrækkelig uafhængighed.

Vi havde gerne set i SF, at det ikke var under samme ministerium, men som sagt mener vi, at det kan vi godt have, når man netop har Domstolsstyrelsen og Dommerudnævnelsesrådet.

Så er det også værd at understrege, at ligeegyldigt hvilken konstruktion vi vælger, kan der

sættes spørgsmålstejn ved, om der ikke også er problemer dér. Men altså efter vores opfattelse bidrager de to forslag om Domstolsstyrelsen og Dommerudnævnelsesrådet væsentligt til, at domstolene er uafhængige og fremtræder som uafhængige.

Men der er efter vores opfattelse også behov for andre tiltag. Ligesom det er afgørende, at domstolene som sådan er uafhængige og fremtræder som uafhængige, er det afgørende, at de enkelte dommere er uafhængige og fremtræder som sådan, og det sikrer vi bl.a. ved, som det allerede er tilfældet i dag, at dommerne har en løn, som de kan leve af, at de er sikret pension, og – som det helt afgørende – at de er uafsættelige.

Men det er også afgørende, at dommerne har en sådan integritet, at de ikke kan mistænkes for at kunne bringe sig selv i et eller andet afhængighedsforhold til eller blot være under påvirkning af myndigheder, personer eller andre instanser. Det er derfor, at spørgsmålet om dommernes bibeskæftigelse er væsentligt og relevant.

Man kan stille spørgsmålet, om det er rimeligt, at dommerne i så stort et omfang, som tilfældet er i dag, påtager sig andre opgaver, f.eks. private voldgiftssager. Staten har på sin side en interesse i, at det er dommere, der påtager sig forskellige offentlige hverv. Det er derfor, det anføres, at der skal være dommere i bestemte sammenhænge, fordi vi gerne vil sikre den største og bedste juridiske ekspertise.

Men har staten en tilsvarende interesse, når det drejer sig om private voldgiftssager? Er det statens opgave at sørge for, at der er dommere til rådighed dér? Hvis de pågældende dommere til trods for deres ekstra arbejdsbyrde klarer deres dommerhverv fuldt ud tilfredsstillende, er der naturligvis ikke noget principielt problem ved dommeres bibeskæftigelse, men kan der påvises bare den mindste sammenhæng mellem de lange ventetider for at få sager behandlet ved domstolene og dommeres bibeskæftigelse, har spørgsmålet om bibeskæftigelse og mængden deraf helt klart et centralt problem i sig.

Derimod er det et principielt problem, hvis der på nogen måde kan rettes mistanke om, at der er en sammenhæng mellem, at der er dommere, der får overladt bestemte store voldgiftssager, og at der er advokater, der bliver indsat som bestyrere i bestemte konkurssager. Og der er altså alene tale om mistanke; det er ikke